מונולוג של ריבקה שריר:

„יכולתי נקבע התקרי־נבי!"

ריבקה שריר ובתה דפנה
„ציד המכשפות לא יכול להימשך!"

שנה אחת יותר מדי

ריבקה שריר היא אשה בחדשות. ג'ינג'ית, תוססת, בעלת גינונים צבריים, בת 49. לאחרונה עלה שמה בקשר לשמועות על חשבון־הבנק שלה (ראה במדינה) וקודם־לכן כשפסעה למטה בכבש המטוס שהחזיר אותה ואת בעלה, שר־התיירות אברהם („אברש'ה") שריר, אחרי היעדרות בת כמה שבועות מהארץ. היעד־רותו של הזוג שריר מהארץ דווחה בהרחבה ובליגלוג בעיתונות.

משנחת הזוג בארץ, חיכה להם תעלול־פירסומת של הצהרון חדשות בצורת זר־הלוויה. ריבקה, הידועה כאשה פיקחית, איבדה את שלוותה ועוטטה כאילו אמרה: „עכשיו אני מבינה את אלה שירדו מהארץ!"

היא עוד לא התאוששה מהתקרית. היא מספרת שלא אמרה את הדברים החריפים המיוחסים לה.

„ירדנו מהמטוס," היא משחזרת, „הילדים רצו אלינו. אנחנו מישפחה מאוד מלוכדת! היתה התרגשות גדולה. אברש'ה הלך קדימה. פיתאום אני רואה בחור ובחורה צועדים לאט ואוחזים בזר, שנראה כמו זר של הלוויות. גם דרך־האחיזה אפיינה זר כזה. חשבתי שזה היה בעניין של הצעירה שנורתה במטוס החטוף, ניצן מנדלסון, ושאלתי מייד: האם היא נפטרה?

„פיתאום אני רואה שהזר מוגש לבעלי! נכון שאיבדתי את העשתונות. ניגשתי אל הצעירים, שנשאו את הזר, ושאלתי אותם: תגידו, אתם יודעים מה הזר הזה מסמל? ועוד בישראל!"

היא מתרגשת מאוד, בשעת שיחזור המאורע והשיחה כולה. „לא אמרתי, מעולם, שאני מבינה את תופעת הירידה. אני אוהבת מאוד את הארץ! אבל כשזה מגיע למימדים כאלה של השמצות, היטפלות, פגיעה בזולת ועלילת־דם – זה כבר יותר מדי!"

היא יושבת בשימלה אדומה, מאופרת קלות.

אומרים עליה שהיא זאת הלובשת את המיכנסיים בבית־שריר. השם אברש'ה שגור הרבה בפיה, כמעט אינו מש משם. אם כי היא בעלת דיעות עצמאיות ואישיות מרתקת בפני עצמה. „מעורבת", כפי שהיא אומרת. איכפת לה מהנעשה סביבה, והיא משתלהבת במהירות.

הלשונות הרעות מפיצות כי היא צמודה אל בעלה, אינה מניחה לו לרגע.

משנכנס הבעל־השר בתום יום־עבודה אל הבית, דירה מרווחת ברמת־אביב, ומצטרף לשיחה, היא אכן נותרת הדמות הדומי־ננטית ומרכזת את תשומת־הלב בחדר, אולם יחסי החברות ביניהם ניכרים מייד. שריר מספר כיצד רבים מעמיתיו בממשלה ובכנסת הביעו את הזדהותם הקולנית עימו. „אפילו מודעי!"

„נו, טוב, הוא כבר עבר את זה!" מזכירה העזר־שכנגד. היא אינה אוהבת את הדימויים שהעיתונות הדביקה לה: „לילי שרון של הליברלים" או „המנוע שמאחורי שריר".

ריבקה, טיפוס פתוח, שגדלה בבית דתי, לא רוצה להגיב על כינויים אלה. „על הכל אני סולחת, על כל הפירסומים בענייניי, פרט לעובדה שהוסיפו לגילי שנה..."

ריבקה שריר בדירתה ברמת־אביב
„המוני ידידים צילצלו..."

ד כל התחיל ביום השלישי, אני חושבת. ביום השני או השלישי? קשה לי לסדר את המחשבה.

מכרים התחילו לצלצל אליי ולש־אול: „שמעת? שמעת מה אמרו עליכם ברדיו?"

עניתי שלא שמעתי, אבל היה ברור לי שקרה משהו, משיחות־טלפון קוד־מות. לא שמעתי מה נאמר ברדיו, וזה לא ידוע לי בדיוק עד עצם היום הזה.

מאוחר יותר, כששמעתי את ההאש־מה הספציפית — שמיכאל אלבין ז"ל הפקיד סכומי־כסף בחשבון־הבנק שלי — פרצתי בצחוק גדול.

אין לי מושג מהיכן יכולה לצמוח עלילה כזאת. נראה לי שאנשים לא מאמינים יותר, בעולמנו הציני והאינ־טרסנטי, שקיים גם רגש־אמת. לאנ־שים קשה להאמין ביחס אנושי לשמו.

פעם זה היה אחרת. כיום, אורח־החיים והמחשבה יותר מנקרי־עיניים. הקינאה הפכה לגורם רציני בחיינו. מכאן נובע הכל. אינני יודעת אם אני מצליחה להעביר את מה שאני חושבת. לכן אינני מתאיינת בדרך־כלל לעיתו־נות. פשוט, קצב הדיבור שלי כל־כך מהיר, עד שקשה תמיד לעקוב אחריי. דפנה, בתי, רגילה לאופן דיבורי, ומצליחה להבין אותי כבר אחרי שאמרתי חצאי־מילים.

בדיחה זוועתית

ב כל אופן, בתחילה לא התייחסתי לעניין ברצינות. אחר־כך התחילו עיתונאים לצלצל לביתי ולבקש את תגובתי על הפירסומים. בשלב זה סי־רבתי להגיב ולדבר בכלל עם עיתו־נאים.

התחלתי לעקוב אחר הפירסומים והייתי בהלם. אין לך שמץ של מושג מה שעבר עליי ועל מישפחתי בשבוע שעבר. פירסום רדף פירסום. אומנם, זה לא חדש בשבילי שיש סילופים בעיתונות. גם ברור לי שאין להאשים רק את העיתונות. אני מבינה שיש גורמים מעוניינים, המזינים את התיקשורת.

בשבוע שעבר, בשיאה של הפרשה, שאלתי עיתונאי ידוע: „תגיד לי, כשאתה מקבל מידע אתה לא טורח לבדוק אותו לפרטי־פרטים?" ומה הוא ענה לי? הוא ענה לי: „איך אני יכול לבדוק מידע המגיע אליי ב־10 בערב, ואני רוצה להעבירו כבר ב־11?"

נדהמתי. הרי יש סוגי ידיעות העוס־קות בדיני־נפשות! מה זאת אומרת? הרי יכולתי לקבל, חס־וחלילה, התקף־לב! אני בהחלט נוהרת מלהכליל, אבל חלק מהעיתונאים איבדו את האתיקה המיקצועית והפכו כלי־שרת לחיסול חשבונות. אני מדברת על החלק הפגום בעיתונות, אבל אל תשכחי שחלק זה פוגם גם בתדמית הכללית!

אני, אגב, קוראת את העיתונים מדי בוקר, מוקדם. אני משכימה לקום ב־6 וחצי, ועוברת על עיתוני־הבוקר.

כמו שאמרתי, הפירסומים הראשו־נים נראו לי כבדיחה זוועתית. כל זה, עד הפירסומים שכרכו את שמנו — של בעלי ושלי — עם שמו של משה ברש.

כשנתקלתי בכותרות הרועשות ה־אלה, קפצתי ואמרתי: „עד כאן! זה לא יכול להימשך, ציד־המכשפות הזה!"

צילצלתי נרגזת למפכ"ל־המישט־רה, דויד קראוס, ואמרתי לו: „אני דור־שת את דעת המכשפות שהוא מפכ"ל־המישטרה, ומכאן לא חלה על הרדיו ה־חובה להכחיש.

חשבון נפש עם דפנה ברק

אז מה? קודם־כל, מדובר במידע; ותפקידו החדשותי של הרדיו הוא להעביר מידע; חוץ מזה — בשם אלוהים! — הרי הרדיו הוא כלי־התיק־שורת המהיר ביותר שקיים. שידור הידיעה ברדיו יכול היה לתקן מעט את העוול שנעשה לנו, ובמהירות. הרי זאת ממש הפקרת חיי־אדם!

אילו יכולתי להעביר את התחושה של חוסר־האונים שפקרה אותי בימים האלה! לולא הטיפול בפרשה מצד המישטרה היה כל־כך מהיר, זה יכול היה להיגמר באסון. זאת מין תערובת־רגשות כזאת, שהכל נוחת עלייך מכל הצדדים הבלתי־צפויים, ואינך מבינה מה קורה. רק עכשיו, עם שוך הפרשה, אני מתחילה לארגן את המחשבות, לשחזר מה אירע.

כאילו נגוע

כ שהחלו הפירסומים, פנה אברש'ה לשר־המישטרה חיים בר־לב. השניים יושבים, זה לצד זה, ליד שולחן הממשלה. אברש'ה אמר לבר־לב, חד וחלק: „אני רוצה שתדע, אם יש משהו נגדי, אז אפילו אם קיים משהו המוטל בספק, אל תשתהו! תבואו מייד ותאמרו לי!"

פנייתו של בעלי אל שר־המישטרה התקבלה, וביום החמישי הגיע צוות־חוקרים לביתנו. קשה לכנות מה שאירע שם ממש חקירה. זאת היתה יותר שיחת־הבהרה. השיחה נמשכה כשלוש שעות. לא, אולי שעתיים. השאר סתם שוחחנו. בעצם שוחחנו יותר, והחקירה עצמה נמשכה פחות.

הגיעו שלושה אנשים: תת־ניצב יורם גונן ושניים מאנשיו. הם היו כאן ניחתה עלינו הפתעה נוספת. ברדיו סירבו לפרסם את הודעת־ההכחשה של המישטרה. את תופעת את משמעות העניין? הרדיו, שזאת רשות ממלכתית, ויש לי הזכות לבוא אליה בדרישות כאורחית מהשורה, סירב לפרסם את הודעת המישטרה!

אברש'ה דיבר עם אורי פורת, מנכ"ל רשות־השידור, וזה ענה לו שהסירוב נובע מכך שהידיעות על ברש לא פורסמו ברדיו, אלא בכלי־תיקשורת אחרים, ומכאן לא חלה על הרדיו ה־חובה להכחיש.

שת לדעת מייד מיהם החוקרים ש־שירבבו את שמנו לחקירתו של בדש!"

לזכותו של קראוס ייאמר שהוא החזיר לי צילצול כעבור זמן קצר ביותר. הוא, כנראה, הבין מה עבר עליי באותם רגעים. המידע, כך הודיע לי, לא הודלף מהמישטרה, ואינו מבוסס. גם הוא וגם השר הממונה, חיים בר־לב, נהגו כשורה, כשהוצאו מייד הכחשה לאמצעי־התיקשורת.

(המשך בעמוד 41)